

Personalitatea juridică a organizației internaționale și statutul său special

În principiu, organizațiile internaționale sunt entități compuse din state suverane. Exercițiul atributelor suveranității statale, ca temei al participării la activitatea organizațiilor internaționale, nu mai este astăzi un criteriu unic și absolut al acestei participări. După cum dreptul internațional a consfințit, sub imperativele evoluțiilor din societatea internațională, recunoașterea calității de subiect de drept internațional unor entități nestatale, tot astfel asistăm la admiterea acestor entități — organizații internaționale, state în formare sau mișcări de eliberare națională — ca participanți, alături de state, la activitățile unor organizații internaționale interguvernamentale. După cum vom vedea însă în cele ce urmează, o asemenea participare nu este, în general, identică, prin conținutul drepturilor și obligațiilor pe care le implică, cu aceea a statelor.

Spre deosebire de state, organizațiile internaționale nu sunt subiecte ale ordinii internaționale dotate cu depline competențe politice și juridice. Ele sunt o creație a statelor iar înființarea lor răspunde necesității realizării unor obiective, fixate în mod convențional. Având deci o personalitate convențională, și derivată, calitatea de membru la o organizație internațională trebuie să corespundă, în consecință, unor criterii de același ordin, în alți termeni, adeziunea unui stat la o organizație internațională depinde de măsura în care acesta poate să-și asume obligațiile rezultând din actul constitutiv și poate contribui la realizarea obiectivelor organizației.

Ca o consecință a calității principalilor participanți — statele suverane — și a caracterului convențional al modalității de constituire a organizațiilor internaționale, rezultă natura, prin esență *voluntarista*, a acestei forme de cooperare instituționalizată. Nici un stat nu este obligat de a adera la o organizație, și nici de a rămâne membri al acesteia, dacă interesele sale nu o impun. Statele nu pot fi constrânse să facă parte dintr-o organizație ale cărei obiective nu le acceptă. De altfel, aderarea unui stat la tratatul de constituire a unei organizații internaționale și asumarea obligațiilor decurgând din aplicarea acestui tratat sunt urmarea unor acte interne ale organelor special împuternicite, potrivit prevederilor constituționale ale fiecărui stat, de a-1 angaja, în calitate de membru al unei asemenea entități.

Calitatea de membru a organizației internaționale

- Dobândirea calității de membru

Referindu-ne la participarea statelor la organizațiile internaționale, prin dobândirea calității de membru al acestora, reținem că aceasta se obține pe două căi: prin participarea la elaborarea actului constitutiv și prin aderare ulterioară.

Participarea la elaborarea actului constitutiv. În principiu, toate statele membre ale unei organizații internaționale au calitatea de membri „deplini”, indiferent dacă au obținut această calitate în urma participării la conferința care a elaborat actul constitutiv, au semnat acest act și, după caz, l-au ratificat, devenind astfel membri „originari”, preiau aderat ulterior la statutul organizației. Membrii „fondatori” sunt, de fapt, membrii „originari” ai unei organizații internaționale și actele constitutive ale unor organizații internaționale admit o distincție între aceștia și membrii admiși ulterior. În fond, această distincție nu prezintă o deosebită relevanță din moment ce nu conduce la un statut diferit al membrilor organizațiilor internaționale, din punct de vedere al drepturilor și obligațiilor lor, înscrise în actul constitutiv. Cu toate acestea, în cazul unor organizații internaționale, membrii fondatori și-au rezervat, prin actele constitutive ale acestor organizații, un loc special, în comparație cu cel al membrilor admiși ulterior în organizație, în acest sens, sunt de luat în considerație două împrejurări: una privește începerea activităților unei organizații, iar alta, admiterea de noi membri, după acest moment. Astfel, multe organizații internaționale devin operaționale numai din momentul în care o anumită proporție a statelor fondatoare a ratificat actul lor constitutiv, în puține cazuri, membrii fondatori dețin o influență suplimentară asupra compoziției organizației, respectiv primirii de noi membri. Dintre acestea, cităm în calitate de exemplu Organizația Țărilor Exportatoare de Petrol (OPEC), în cadrul căreia decizia de a admite noi membri se poate lua cu o majoritate de trei pătrimi din membrii existenți, inclusiv *votul tuturor membrilor fondatori*.

Aderarea. Admiterea de noi state în calitate de membri într-o organizație internațională, după constituirea acesteia, se realizează prin aderare. În general, condițiile aderării sunt specificate în actele constitutive ale organizațiilor, uneori foarte clar, alteori imprecis. De aceea și degajarea unor reguli de admitere, cu aplicabilitate generală, este greu de obținut. Se pot desprinde însă câteva tendințe, unele exprimând cerințe de bază, ținând de obiectivele organizației, altele reprezentând condiționări strict procedurale.

Cerințe de bază. O primă tendință privește legăturile dintre diferitele organizații, în special între cele din sistemul ONU. Din punctul de vedere al

admiterii de noi membri, apartenența la o organizație deschide deseori calea aderării la alte organizații. Astfel, prevederile: privind dobândirea calității de membru la majoritatea instituțiilor specializate, la AIEA, conținute în actele constitutive ale acestor organizații, pun pe primul plan calitatea de membru al ONU. Această condiționare, care favorizează procesele de aderare la anumite organizații internaționale, nu este însă absolută. Anumite instituții, cum ar fi FMI, impun condiții specifice de aderare, chiar dacă un stat candidat este membru ONU.

O altă practică legată de aderare, care poate deveni regulă în cazul anumitor organizații, constă în aceea că apartenența la o organizație este condiționată de obținerea, în prealabil, a calității de membru la o altă organizație. Cel mai elocvent exemplu în această privință îl constituie relațiile de interdependență dintre instituțiile financiare internaționale, cu sediul la Washington: un stat nu poate deveni membru la BIRD dacă nu este membru FMI, și nu poate obține calitatea de membru al AID sau SFI dacă nu este membru BIRD.

Cea de a treia remarcă vizează organizațiile internaționale cu caracter regional. Apartenența la o anumită zonă geografică, nu conduce automat la acceptarea calității de membru al organizațiilor constituie în respectiva regiune. Odată cu satisfacerea cerințelor de ordin geografic sunt impuse și alte exigențe, cum sunt cele de ordin economic. Pentru a se obține calitatea de membru al Comunităților Europene, de pildă, numai poziția geografică de stat european nu este suficientă. Uneori, cum este în cazul alianțelor militare, noțiunea de „regiune” are un înțeles mai larg, fără a coincide exact cu limitele strict geografice ale regiunii. Tratatul Atlanticului de Nord (NATO) cuprinde, de pildă, trei țări mediteraneene (Turcia, Grecia și Italia) neriverane Oceanului Atlantic.

În sfârșit, notăm că admiterea de noi membri într-o organizație internațională presupune îndeplinirea, de către statul candidat, a unor condiții, care diferă de la o organizație la alta, în funcție de natura obiectivelor fiecăreia, Potrivit Cartei ONU (art. 4), pot deveni membri ai Organizației Națiunilor Unite statele care sunt: a) iubitoare de pace; b) acceptă obligațiile din Cartă; c) sunt capabile și dispuse să le îndeplinească. Aprecierea capacității statului candidat de a îndeplini aceste condiții revine ONU. Un alt exemplu îl oferă Consiliul Europei, care solicită statului candidat să probeze că împărtășește idealurile care reprezintă moștenirea comună a popoarelor Europei și principiile statului de drept și este în măsură să asigure persoanelor de sub jurisdicția sa respectul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Ca și în cazul ONU,

constatarea aptitudinii statului candidat de a îndeplini condițiile cerute revine organizației și nu statului candidat. Unele condiții de aderare sunt mult mai precise: statul candidat trebuie să aibă un serviciu meteorologic, la admiterea sa în OMM. Actele constitutive ale unor organizații internaționale, cum ar fi OIM, OMS, FAO, nu impun condiții specifice și nici nu declară admiterea liberă, nelegată de nici o condiție, cu excepția, bineînțeles, a calității de stat suveran și independent. Ele acordă calitate de membru tuturor statelor admise printr-o decizie a organizației. La prima vedere, s-ar părea că din moment ce constituțiile acestor organizații nu impun condiții la admiterea de noi membri, votul membrilor existenți ar fi liber și mai lesne de obținut. O asemenea interpretare nu este neapărat corectă. Procesul admiterii de noi membri în organizațiile internaționale nu poate fi desprins de împrejurările politice, în care fiecare act de aderare are loc.

Cerințe procedurale. Formalitățile legate de aderarea unui stat la o organizație internațională depind de natura actului constitutiv al organizației respective., de forma pe care acesta o îmbracă: tratat supus procedurii de ratificare sau aprobare (acceptare), ori acord în formă simplificată. Esențială este exprimarea consimțământului de către statul nou admis, de a deveni parte la actul constitutiv, într-o modalitate conformă cu dispozițiile sale constituționale.

Aderarea la o organizație internațională reprezintă un act bilateral între statul candidat și organizație. Din acest punct de vedere este important de evidențiat, care este organul însărcinat din partea organizației să decidă asupra primirii de noi membri, iar din partea statului candidat, care este organul, potrivit constituției sale, căreia îi aparține decizia finală asupra aderării. Regula cu cea mai largă aplicabilitate este cea a hotărârii de admitere luată cu o majoritate de două treimi, de către organul principal al organizației (adunare generală, conferință etc.). În funcție de natura organizației, majoritatea de voturi cerută poate fi micșorată la majoritatea simplă (cum este cazul aderării la OMS), poate fi ridicată (patru cincimi în cazul OACI), poate să nu fie aplicată decât statelor nemembre ale ONU (cum este cazul OMM) sau este înlocuită cu votul unanim al tuturor membrilor organizației, ca în situația aderării la Uniunea Europeană sau la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO). Decizia admiterii de noi membri într-o organizație internațională mai este legată de multe ori și de alte reguli instituționale, proprii fiecărei organizații, în cazul Organizației Națiunilor Unite, spre exemplu, admiterea de noi membri depinde de două organe: Consiliul de Securitate și Adunarea Generală. Votul a două treimi din membrii

Adunării Generale nu poate interveni decât în urma recomandării Consiliului de Securitate, care, la rândul lui, trebuie să obțină votul afirmativ al celor cinci membri permanenți ai acestui organ. Abținerea unora din aceștia nu este echivalentă cu un vot negativ, în situația OIM, votul de două treimi al delegațiilor la Conferința OIM, cerut pentru admiterea de noi membri, trebuie neapărat să cuprindă majoritatea de două treimi a delegațiilor guvernamentali.

După decizia unei organizații internaționale de a primi un nou membru, și îndeplinirea formalităților constituționale interne de către statul candidat, instrumentele de ratificare/aprobare se depun, de către statul care aderă, la statul sau organizația depozitară a actului constitutiv al respectivei organizații. Odată cu parcurgerea acestor etape, statul candidat obține calitatea de membru și, din acest moment, devin efective drepturile și obligațiile decurgând din această calitate.

Cercetarea practicii ONU în domeniul admiterii de noi membri, practică care a influențat evident atitudinea în această materie și a altor organizații internaționale, poate duce cu greu la concluzia că procesul admiterii de noi membri s-a limitat la examinarea obiectivă a condițiilor cerute de Cartă, în cazul ONU, sau a respectivelor acte constitutive, în cazul altor organizații internaționale. Pentru o bună perioadă de timp (între 1945-1955), procesul admiterii de noi membri în ONU a constituit o problemă a „războiului rece” instalat între Uniunea Sovietică și puterile occidentale. Admiterea în ONU a devenit astfel, în principal, o problemă politică și nu una de procedură. Până în anul 1955, intrarea în ONU a fost practic blocată, în acest an, pentru a depăși situația de blocaj din cadrul Consiliului de Securitate, unde URSS, prin folosirea dreptului de veto, bloca candidații propuși de SUA sau alte puteri occidentale membre ale Consiliului și invers, acestea blocau propunerile de noi membri din partea URSS, s-a ajuns la o „înțelegere pachet”, care a permis primirea simultană a șaisprezece state aparținând ambelor blocuri, în perioada care a urmat după această dată, admiterea de noi membri la ONU a evoluat către un anumit automatism, procedurile de admitere neconstituind un impediment în manifestarea ONU ca organizație universală.

Nici în alte organizații internaționale, admiterea de noi membri nu a fost un proces liniar, mai ales în acele organizații în care calitatea de membru ONU era o precondiție a admiterii. Uneori, în numele ideii necesității de a se asigura o „înaltă solidaritate” în cadrul organizației, s-a lăsat câmp liber considerentelor politice și aprecierilor discreționare în judecarea cererilor de adeziune ale diferitelor state.

- Pierderea calității de membru

Cauzele al căror efect duce la pierderea calității de membru într-o organizație internațională, sunt următoarele: retragerea voluntară, excluderea, dispariția organizației și dispariția starului membru. Dintre acestea, ne vom opri cu precădere, asupra primelor două — retragerea voluntară și excluderea — efectele ultimelor două apărând ca firești.

Principial, părăsirea unei organizații internaționale de către unul sau mai multe state, indiferent dacă aceasta este voluntară sau forțată, este urmată de fracționarea comunității internaționale, ruperea echilibrului cooperării dintre state, cel puțin în domeniul în care organizația respectivă acționează, și, mai ales, permite statului care părăsește organizația să fie exonerat de obligațiile pe care calitatea de membru i le impunea. De aceea, în practica organizațiilor internaționale ambele formule au fost folosite cu mare prudență.

Retragerea voluntară. În doctrină, există două curente legate de dreptul statelor de a se retrage dintr-o organizație internațională. Primul estimează acest drept ca nelimitat, considerându-se că exprimă o formă de exercitare a suveranității statelor membre. Cel de al doilea, inspirându-se din regulile generale ale dreptului tratatelor, privind retragerea din tratatele multilaterale în care se încadrează și actele constitutive ale organizațiilor internaționale, consideră retragerea ca fiind posibilă numai în cazul unei schimbări fundamentale a scopurilor unei organizații, în bună măsură, lipsa de unitate pe plan doctrinar în problema dreptului statelor de a se retrage din organizațiile internaționale este reflectată în diversitatea prevederilor în această materie ale actelor constitutive ale principalelor organizații internaționale sau, invers, doctrina nu este decât o reflectare a acestei diversități.

Cea mai mare parte a constituțiilor organizațiilor internaționale, prevăd în mod expres posibilitatea încetării calității de membru, prin retragere unilaterală. Sunt prevăzute, în același timp, și termene precise de la care retragerea își poate produce efectele. Durata acestor termene variază de la organizație la organizație: de la un an, în cele mai multe cazuri, până la cinci ani, cum este cazul UIT și UPU. O situație particulară se înregistrează în cadrul instituțiilor financiare, cum sunt FMI și BIRD, unde, din considerente "legate de păstrarea independenței economice a statelor membre, actul denunțării are efect imediat.

Excluderea. In general, excluderea unui stat dintr-o organizație internațională poate fi privită dintr-o dublă perspectivă: ca sancțiune sau ca măsură de protejare a organizației. Indiferent însă de motivația care sprijină decizia excluderii unui stat dintr-o organizație internațională, această decizie poate fi dăunătoare atât statului în cauză cât și organizației respective. Statul exclus pierde drepturile rezultând din calitatea de membru dar, în același timp, încetează și obligațiile sale față de organizație. Pe de altă parte, mai ales pentru organizațiile cu caracter universal, o excludere reprezintă o renunțare la realizarea unei universalități absolute. Din asemenea considerente sau altele, legate de oportunitatea politică sau constrângerile de ordin juridic, cazurile de excludere din diferite organizații internaționale nu sunt numeroase.

Desigur că atunci când un membru nu mai participă la activitățile organizației dar continuă să profite de serviciile acesteia sau îi blochează deciziile (dacă luarea acestora presupune unanimitatea voturilor membrilor organizației), ori întreprinde acțiuni contrare scopului organizației (acte de agresiune, de pildă), excluderea poate fi singura măsură care să permită asigurarea continuării funcționării organizației, Clauze exprese de excludere sunt astfel inserate în actele constitutive ale multora din marile organizații internaționale. O asemenea clauză figura și în Pactul Societății Națiunilor (art. 16, alin. 4). Ea a fost invocată o singură dată, atunci când, în 1939, a fost exclusă URSS, ca urmare a agresiunii acesteia contra Finlandei. Ea se regăsește și în Carta ONU (art. 6).

Dispariția unui membru. Desigur că, în principiu, dispariția unui stat ca subiect de drept internațional conduce, în mod automat, și la pierderea calității de membru al organizațiilor din care făcea parte. Excluzând situațiile create în preajma sau în tipul celui de al Doilea Război Mondial (ocuparea Abisiniei de către Italia, a Austriei sau Cehoslovaciei de către Germania, ori a țărilor Baltice de către URSS), care plasează analiza într-un alt context politico-juridic, situațiile de dispariție a unor state sunt puțin numeroase. In 1958, Siria și Egiptul s-au unit formând Republica Arabă Unită. Drept urmare, guvernele celor două țări au cerut organizațiilor internaționale din care făceau parte Siria și Egiptul să procedeze în consecință, respectiv să fie înscrise sub numele de Republica Arabă Unită. Ulterior, Uniunea a fost dizolvată iar cele două state și-au redobândit separat calitatea de membre avută anterior. Un proces asemănător a avut loc, în 1964, când Tanganica și Zanzibar s-au unit și au format Republica Unită a Tanzaniei. Noul stat a luat locul statelor din care s-

a format în toate organizațiile internaționale din care acestea făceau parte, fără impunerea unor proceduri suplimentare de admitere.

Dizolvarea unei organizații. Lichidarea unei organizații are ca efect logic pierderea calității de membru, indiferent dacă dizolvarea acesteia s-a produs cu consimțământul tuturor membrilor sau numai a majorității acestora, ori a fost sau nu înlocuită cu altă organizație, în doctrină există opinii potrivit cărora în situația în care o organizație este dizolvată prin decizia majorității, pentru membrii care s-au opus acestei acțiuni, lichidarea ar avea efectul unei excluderi.

Adoptarea hotărârilor de către organizațiile internaționale

Actele organizațiilor internaționale sunt desemnate printr-o serie de termeni, cum ar fi: rezoluții, decizii, declarații, hotărâri, recomandări etc. În general, nu există o legătură directă între denumirea acestor acte și valoarea lor juridică. Aceasta rezultă, de regulă, din actele constitutive ale organizațiilor și din practica lor subsecventă. Din punct de vedere al efectului produs, unele din aceste acte privesc funcționarea organizației, ca structură instituțională autonomă, iar altele se referă la conduita statelor membre, în vederea realizării obiectivului pentru care organizația a fost constituită.

În procesul de adoptare a acestor acte întâlnim mai multe etape: lansarea unei inițiative, negocierea și redactarea textului hotărârii propuse și mecanismul adoptării ei.

Este evident că orice decizie a unei organizații internaționale este urmarea inițiativei uneia din entitățile implicate în activitatea organizației. Dintre acestea, guvernele statelor membre sunt principalii inițiatori ai actelor ce se adoptă de organizațiile internaționale. Dreptul lor de inițiativă în cadrul acestora este îngrădit numai de limitele competenței organizației: nu se pot prezenta inițiative pentru acțiuni ce nu intră în competența organizației, așa cum este aceasta stabilită prin actul constitutiv. De regulă, pentru a-și asigura sprijinul altor state și a evita un eventual eșec, guvernele inițiatoare informează și consultă guvernele altor țări membre.

Lansarea unei inițiative poate aparține și secretariatelor unor organizații, în cazul în care actul constitutiv le abilitază. Secretarul General al ONU, de pildă, poate propune înscrierea unor probleme pe ordinea de zi, atât a principalelor organe ale ONU (Adunarea Generală, Consiliul de Securitate etc.), cât și a celor subordonate. Competența secretariatelor instituțiilor specializate, în această privință, este diferită. Unele dintre ele, cum ar fi secretariatele OMM, UPU sau OACI, nu au putere de inițiativă, în schimb, alte secretariate, ca cele ale FAO, OMS sau UNESCO, pot face propuneri în legătură cu punctele înscrise pe ordinea de zi, sau pot propune înscrierea

unor noi puncte pe agendă, dar numai împreună cu unii membri ai organizațiilor respective ori ai altor organizații internaționale.

Este posibilă și situația în care o organizație internațională poate să ia inițiativa înscrierii unui punct pentru dezbateri pe agenda unui organ al altei organizații internaționale. De asemenea, în unele organizații cu un pronunțat caracter tehnic, cum este, de exemplu cazul UIT unde companiile private specializate participă, ca membri, în comisiile consultative ale acestei organizații, aceste companii, reprezentând grupuri specifice de interese, pot beneficia de dreptul de inițiativă.

Procesul de pregătire și dezbateri a propunerilor de hotărâri (acte) ale organizațiilor internaționale este deosebit de complex și depinde, în bună măsură, de natura hotărârii ce urmează a se adopta, respectiv dacă va fi o simplă recomandare sau o decizie cu caracter obligatoriu, presupunând, eventual, și adoptarea de măsuri legislative sau administrative pe plan intern. Obiectul activității și interesele în joc sunt, de asemenea, în măsură să influențeze procesele decizionale dintr-o organizație internațională.

Pentru a-și defini poziția în cadrul lucrărilor diferitelor organe ale organizațiilor internaționale, statele membre trebuie să cunoască în avans, cei puțin cele mai importante propuneri ce urmează a fi dezbătute de sesiunile respective. De aceea, regulile anumitor organizații internaționale impun, în mod expres, ca anumite categorii de propuneri să fie circulate înainte de deschiderea unei sesiunii. Astfel, potrivit actelor constitutive ale UNESCO, OMS și OMM, propunerile de amendare a acestor acte trebuie să fie trimise tuturor membrilor cu cel puțin șase luni înainte de deschiderea sesiunii. În care aceste propuneri urmează a fi discutate, în cazul AIEA, termenul este de 90 de zile, iar la UPU, toate propunerile ce urmează a fi prezentate Congresului trebuie comunicate cu șase luni înainte de deschiderea acestuia. După această dată, mai pot fi prezentate propuneri doar dacă sunt înaintate de doi membri, cu patru luni în avans, sau de opt membri, după această dată.

În cazul Adunării Generale a ONU, termenele de prezentare a unor propuneri sunt mai puțin stricte: propunerile privind ordinea de zi se pot înainta cu 30 de zile înaintea sesiunii, iar cele privind diverse probleme specifice, nu mai târziu de data ședinței în care acestea urmează să fie discutate. Avantajul prezentării propunerilor în avans constă în faptul că oferă posibilitatea statelor membre de a le discuta, cu autoritățile naționale, inclusiv cele parlamentare, și de a exprima, pe această bază, poziția oficială a statului.

Dintre alte cerințe, de care trebuie să se țină seama la inițierea unor propuneri de hotărâri în cadrul unei organizații internaționale, am putea menționa următoarele:

- propunerea să privească domeniul de activitate al organizației și să nu depășească competențele organului organizației ce urmează să ia decizia;
- lansarea inițiativei să fie precedată de consultări cu organele altor state sau

cu delegațiile acestora la sesiune, care ar putea avea un interes similar sau ar putea să sprijine inițiativa respectivă în momentul votului. Uneori, consultările și cererile de sprijin se analizează pe plan regional;

- inițial, propunerea nu trebuie neapărat să conțină toate elementele de detaliu, care pot fi adăugate într-o fază ulterioară, după ce ideea de principiu a fost studiată într-un organ subordonat al organizației și luând în considerare eventualul raport al acestuia

Ca regulă generală, o inițiativă, în funcție de problema abordată și de specificul organizației, îmbracă forma unui proiect de rezoluție, recomandare, hotărâre sau declarație, în majoritatea cazurilor, în redactarea proiectelor actelor menționate se implică, pe lângă delegația căreia îi aparține inițiativa, și alte delegații. Este vorba, în primul rând, de delegațiile țărilor membre care sunt interesate să se asocieze, în calitate de *coautori*, la inițiativa respectivă și, în al doilea rând, de alte state membre pe care inițiatorii unei hotărâri doresc să le atragă în susținerea acțiunii lor. Atragerea unui număr cât mai larg de coautori mărește șansele de adoptare a inițiativei, dar, uneori, întârzie luarea deciziei, orice amendament al unui coautor la propunerea inițială trebuind să fie acceptată de ceilalți coautori.

Întrucât, de regulă, propunerile de hotărâri sunt distribuite, așa cum am arătat, înainte de data când ar urma să se dezbată, orice altă delegație poate propune amendamente. Acestea pot fi prezentate însă și în cursul dezbaterilor, în unele situații, pentru a-și depăși riscul blocării lucrărilor, se recurge la așa-numitele „*înțelegeri pachet*”, în baza cărora propunerile unui grup de state sunt acceptate de către un alt grup de state, în schimbul acceptării de către primul grup a propriilor propuneri. Propunerile ambelor grupe devin astfel susceptibile de a obține acordul general. Ca exemplu de înțelegere pachet („*package deal*”), notăm admiterea, în decembrie 1995, în calitate de noi membri ai ONU, a unui număr de 16 state, al căror acces în ONU fusese blocat, până la această dată, fie de către URSS, fie de către SUA ori alte state occidentale, membre permanente ale Consiliului de Securitate.

Modalități de adoptare a hotărârilor:

Consensul, Unanimitatea, Votul ponderat, Majorități:

- majoritatea absolută;
- majoritatea relativă;
- majoritatea calificată.